

 SØRLANDET SYKEHUS		Somatikk Flekkefjord		Instruks
Medikamentdelegering Føde/Barsel SSF				Side 1 av 4
Dokument ID: II.SOF.KIF.FG.2.2.3-7		Godkjent dato: 28.02.2023	Gyldig til: 28.02.2026	Revisjon: 17.00

Somatikk Flekkefjord/Kirurgisk avdeling SSF/Føde/gyn/Pasienter og brukere/Obstetrikk

HENSIKT

Ved å delegere ansvar til jordmor, kan kvinnene raskere få adekvat medikamentell behandling.

Rutinen beskriver medikamenter jordmor har fått delegert myndighet til å administrere. Øvrige medikamenter skal ordineres og signeres av lege.

MÅLGRUPPE

Kvinner i svangerskap, fødsel og barseltid.

Fødsel defineres her som fra kvinnen er i latensfase og inntil 2 timer etter forløsning av barnet.

Post partum perioden gjelder her den tiden kvinnen ligger på barselavdelingen.

ANSVAR

Gynekolog og jordmor.

FREMGANGSMÅTE

Føde / barselavdelingen benytter medisinkurve i tråd med gjeldende praksis ellers på sykehuset. Unntatt er medikamenter som kun gis under fødselen. Disse skal dokumenteres i medikamentmodul i Partus / partogram (krav fra MFR).

Generelt:

Ved kombinasjon av de ulike Paracetamolpreparatene er maks døgndose for en normalvektig kvinne 4 g.

Ved behov for sterkere smertelindring enn det som er beskrevet i prosedyren [Smertelindring i fødsel SSHF](#), skal lege kontaktes for forordning.

Jordmor kan gi Ringer, NaCl og Glukose etter prosedyre.

FØR FØDSEL

Søvnproblem:

- **Paracet** (Paracetamol) 500 mg tbl: maks 2 tbl som enkeltdose (1g) og 8 tbl som døgndose (4g)
- **SSF**: Sobril (Oxazepam) tbl: maks 15 mg vesp som enkeltdose, alternativt **Phenergan** (Prometazin) 25 mg eller **Imovane** (Zopiklon) 5 mg

Generelt gjelder tilbakeholdenhet med sovemedikamenter, og det skal i alle fall ikke gis mer enn 2 uten å konferere med lege.

Smertestillende:

- **Paracet** (Paracetamol) 500 mg tbl: maks 2 tbl (1g) som enkeltdose og 8 tbl som døgndose (4g)
- **Morfin** (Morfinklorid) 5-10 mg im, evt 2,5 mg iv inntil 4 ganger

Annet:

- Insulindrypp etter egen [prosedyre](#).

UNDER FØDSEL

Jordmor kan gi de nødvendige smertelindrende og/eller rstimulerende midler som avdelingen til enhver tid har til rådighet. Se [Smertelindring i fødsel SSHF](#).

- **Syntocinon** (Oxytocin) 5IE im/iv gis rutinemessig til alle ved normal fødsel, etter avnavling.

Ved atoniblødning:

- **Syntocinon** (Oxytocin) 5-10 IE im/iv, kan gjentas.

Utarbeidet av: Prosedyreutvalg obstetrikk SSHF	Fagansvarlig: Seksjonsoverlege Føde/Barsel	Godkjent av: Susanne M Sørensen Hernes	
--	--	--	--

 SØRLANDET SYKEHU		Medikamentdelegering Føde/Barsel SSF			Side: 2 Av: 4
Dokument-id: II.SOF.KIF.FG.2.2.3-7	Utarbeidet av: Prosedyreutvalg obstetikk SSHf	Fagansvarlig: Seksjonsoverlege Føde/Barsel	Godkjent dato: 28.02.2023	Godkjent av: Susanne M Sørensen Hernes	Revisjon: 17.00

Somatikk Flekkefjord/Kirurgisk avdeling SSF/Føde/gyn/Pasienter og brukere/Obstetikk

- **Cytotec** (Misoprostol) 0,2 mg, 2+2 tabl rektalt / pr os
- **Methergin** (Metylergometrin) 0,2 mg im

Kvalme/brekninger:

- **Afipran** (Metoklopramid) 5- mg/ml: 10 mg im/iv eller 20 mg supp

ETTER FØDSEL

TIL BARNET

- **Konakion K – vitamin** (Fytomenadion): Se prosedyren [K-vitamin profylakse til nyfødte barn](#)
- **Naloxon** (Narcanti) 0,4 mg /ml: 0,1 mg/kg. Se prosedyre [Fentanyl i fødsel SSHf](#). Gis evt der mor har fått Morfin eller Fentanyl i løpet av de siste 1-3 timer før fødsel, eller ved langvarig epidural, og barnet er påvirket.
- **Hepatitt B vaksine** til barn ihht [prosedyre](#).

TIL MOR

Smertestillende:

- **Paracet** (Paracetamol) 500 mg tbl: maks 2 tbl som enkeltdose (1g) og 8 tbl som døgndose (4g).
- **Ibux** (Ibuprofen) 400 mg tbl: 1-2 tbl 3-4 ganger daglig. Maksdose pr døgn 2400 mg.
- **Diclofenac / Voltaren** (Diklofenak) tbl/supp: maks 50 mg som enkeltdose og 150 mg som døgndose.
- **Naproxen / Napren E** (Naprosen) 250 mg tbl: 2 tbl x 3 i 3 dager
- **Spinalhodepine:** [Se egen prosedyre](#)

Etter sectio:

Operasjonsdag

- **Paracet** (Paracetamol) tbl 1 g x 4
- **Ibux** (Ibuprofen) tbl 400 mg x 4
- **OxyContin** (Oksykodon) depottbl 10 mg x 2.

Første dose gis på postoperativ avdeling.

1.dag

- **Paracet** (Paracetamol) tbl 1 g x 4
- **Ibux** (Ibuprofen) tbl 400 mg x 4
- **OxyContin** (Oksykodon) depottbl 10 mg x 2

Totalt skal pasienten ha 4 doser **OxyContin (Oksykodon) depottbl**. Seponeres deretter.

2. dag

- **Paracet** (Paracetamol) tbl 1g x 4
- **Ibux** (Ibuprofen) tbl 400 mg x 4

Ved gjennombruddssmerter: Gi OxyNorm (Oksykodon) hurtigvirkende tbl 5 mg 1-2 tbl. Sjekk effekten etter 30 min før evt ny OxyNorm hurtigvirkende tbl 5 mg gis. Ved fortsatt sterke smerter kontaktes gynekolog. Det kan da vurderes om pasienten trenger 20 mg OxyContin depottbl som grunnsmerTELindring.

Sphincterruptur:

- **Ibux** (Ibuprofen) tbl 400 mg x 3 i 3 dager
- **Paracet** (Paracetamol) tbl 1 g x 3 i 3 dager
- **Duphalac** (Laktulose) 10 ml x 2 i 2 uker (individuell dosering)

Hemoroider:

 SØRLANDET SYKEHU	Medikamentdelegering Føde/Barsel SSF				Side: 3 Av: 4
Dokument-id: II.SOF.KIF.FG.2.2.3-7	Utarbeidet av: Prosedyreutvalg obstetrikk SSHF	Fagansvarlig: Seksjonsoverlege Føde/Barsel	Godkjent dato: 28.02.2023	Godkjent av: Susanne M Sørensen Hernes	Revisjon: 17.00

Somatikk Flekkefjord/Kirurgisk avdeling SSF/Føde/gyn/Pasienter og brukere/Obstetrikk

- **Scheriproct** (Prednisolon og Cinkokain) supp: maks 3 stk som enkeltdose og døgndose.

Søvnproblem:

- **Sobril** (Oxazepam) tbl maks 25 mg vesp som enkeltdose.

Lette melkeutdriving:

- **Syntocinon** (Oxytocin) nesespray, 1 dose i ett nesebor umiddelbart før amming.

Laktasjonshemming:

- **Dostinex** (Cabergolin) behandling etter 48 timer, ½ tbl 0,25 mg hver 12. time i 2 døgn, totalt 1 mg.

OBS! Hvis det gis ved psykisk labil tilstand, kan denne forverres. Også kontraindisert ved leversvikt og hypertensjon.

Antikoagulantia:

- Etter sectio: **Klexane** (Enoksaparin) 40 mg sc 6 timer postoperativt og 5 dager post partum. Seponeres ved hjemreise. Ved elektiv sectio uten tilleggsrisiko kan Klexane seponeres når kvinnen er mobilisert.
- Ved blødning $\geq$ 1500 ml: **Klexane** (Enoksaparin) 40 mg sc i 5 dager uavhengig av mors aktivitetsnivå og type forløsning.
- BMI >40: **Klexane** (Enoksaparin) 60 mg 6 timer etter sectio og fødsel, samt 5-7 dager post partum (dosering: Mors vekt <90 kg: Klexane 40mg, >90 kg: 60 mg).
- Ved immobilisering > 4 dager: **Klexane** (Enoksaparin) 40 mg sc vurderes. Husk støttestrømper.
- Ved epidural/spinal-anestesi under fødsel/sectio: se [prosedyre](#).

Humant immunoglobulin mot Rh (D)-immunisering:

- [Rhesonativ](#) 1250 IE / 2 ml eller [Rhophylac](#) 1500 IU / 2 ml im i henhold til [prosedyre](#).

MMR-vaksinering ved manglende rubella antistoff i svangerskapet:

- [Priorix](#) 0,5 ml sc eller [M-M-RVAXPRO](#) 0,5 ml im eller sc innen hjemreise fra barsel.

Vaksiner dokumenteres i kurve og Partus (Barsel mor – medikamenter).

Kryssreferanser

I.3.4-14	Legemiddelhåndtering, oppgaver og ansvar for helsepersonell - SSHF
I.3.4-55	Opioider på sengepost - Ordinering og overvåking, SSHF
I.4..1-3	Anemi i svangerskap og etter fødsel SSHF
I.4..1-7	BMI i svangerskap og fødsel SSHF
I.4..1-17	Hepatitt B virus - Oppfølging gravide og barn av hepatitt B-positive mødre SSHF
I.4..1-35	Tromboseprofylakse i svangerskap og barseltid. Føde/Barsel SSHF
I.4..1.1-4	Diabetes i svangerskap. Føde/Barsel SSHF
I.4..1.2-16	Post partum blødning. Føde/Barsel SSHF
I.4..1.2-23	Smertelindring i fødsel SSHF
I.4..1.3-10	K-vitamin profylakse til nyfødte. Føde/Barsel SSHF
I.4..1.3-15	Spinalhodepine etter fødsel SSHF
II.SOK.MEK.MEK.2.2.END-11	Diabetes, insulin/glukose- infusjon. Med. avd. SSK.
II.SOK.AIO.SSK.2.a-26	Adm. av Klexane i forbindelse med spinal/epidural/kirurgi

 SØRLANDET SYKEHU	Medikamentdelegering Føde/Barsel SSF				Side: 4 Av: 4
Dokument-id: II.SOF.KIF.FG.2.2.3-7	Utarbeidet av: Prosedyreutvalg obstetikk SSHf	Fagansvarlig: Seksjonsoverlege Føde/Barsel	Godkjent dato: 28.02.2023	Godkjent av: Susanne M Sørensen Hernes	Revisjon: 17.00

Somatikk Flekkefjord/Kirurgisk avdeling SSF/Føde/gyn/Pasienter og brukere/Obstetikk

[II.SOK.KKK.FBK.2.2-5](#)

[Fentanyl smertelindring i fødsel SSK, SSF](#)

[II.SOK.KKK.FBK.13-28](#)

[Medikamentdelegasjon til barnepleier SSK](#)

[II.SOK.KKK.FBK.13-55](#)

[Legemiddelkurve Føde / Barsel SSK eksempel](#)

Eksterne referanser

[Medikamentrutiner Barsel Stavanger Universitetssjukehus](#)

[Norsk legemiddelhåndbok](#)

[Nasjonalt folkehelseinstitutt - Vaksinasjonshåndbok, veiledning for helsepersonell](#)

[Felleskatalogen](#)

Preparatomtale Syntocinon: <http://www.medicines.org.uk/emc/medicine/30336>

Preparatomtale Methergin: <http://pro.medicin.dk/Medicin/Praeparater/399>

[Vaksinasjonsveileder for helsepersonell](#)